

mindre godt organiseret, mindre godt ledet, og om det til det paagældende Arbejde vil benytte et større Antal Arbejdsdage; det skal alligevel have Lejlighed til at faa Tilskud. Nu siger man maaske: Der er ingen Udsigt til, at et Firma, der vil benytte et saa stort Antal Arbejdsdage, vil faa Arbejdet. Dertil maa siges: jo, det kunde godt tænkes, thi vedkommende Firma kunde paa andre Omraader have saadanne Fordele i Form af billigt Materiale og billige Tilbud paa de Ting, der skal bruges, at det til Trods for det større Antal Arbejdsdage dog var i Stand til at levere Arbejdet til en lavere Pris end det Firma, der havde det færre Antal Arbejdsdage.

Der kan gøres en Række Indvendinger imod det foreliggende Forslag, og jeg skal ikke komme ind paa Enkeltheder her, men skal blot sige, at navnlig efter at Forslaget er blevet halveret, vil der ikke kunne blive Tale om gennem dette Forslag at opnaa, saaledes som det i Motiverne oprindelig lød, at skaffe Arbejde til 30 000 Arbejdere i 100 Arbejdsdage. Der er sagt om den Stilling, som Venstre har indtaget overfor det foreliggende Forslag i det andet Ting, at vor Stilling gik ud paa at holde Lønningerne nede. Overfor dette gør jeg opmærksom paa, at Venstre har været Føreren paa den sociale Lovgivnings Omraade, har skabt den sociale Lovgivning og været med til at udvikle den, og Venstre har altid holdt det Princip fast paa den sociale Lovgivnings Omraade — ikke mindst for Arbejdsløshedskassernes Vedkommende —, at man skulde være neutral ved alle de Foranstaltninger, som man foretog i vort Samfund i den Henseende; vi skulde altid bygge paa Princippet, at man skulde være neutral, at hvad man end gør, maa det ikke gaa ud paa hverken at holde Lønningerne oppe eller trykke dem ned. Jeg erindrer om, at i de Arbejdskampe, som har været ført, dør har Venstre, som Parti vel at mærke, staaet neutralt; og ligesom Tilfældet har været fra andre Partiers Side, har ogsaa Venstre ønsket, at der maatte herske Arbejdsløshed i Landet og god Forstaaelse mellem Arbejdsgivere og Arbejdere; det har ogsaa været Ønsket fra vor Side. Og den Omstændighed, at Venstre i alt Fald hidtil ikke har kunnet slutte sig til Tanken om tvungen Voldgift, understreger tilstrækkeligt, at vort Standpunkt er dette med Hensyn til Spørgsmaalet om Lønninger og Arbejdstid og hele Forholdet mellem Arbejdsgiver og Arbejder, at vi mener, det bør være et frivilligt Overenskomstforhold, som Staten som saadan ikke skal gribe ind i. Nej, vi staaer ikke

som et Parti, der vil trykke Arbejdslønnen ned, men det, vi gør og har Ret til at gøre, ja, endogsaa Pligt til at gøre, det er at pege paa, at vi tror ikke, det er muligt i det lange Løb her i vort lille Samfund at opretholde en højere Produktionspris, end man har i de os omgivende Lande. Naar man vil have det saadan, som vi vil, at helst alle vore Landsmænd skal være beskæftigede med Arbejde, saa tror jeg ikke, det er muligt at opretholde saadanne ekstraordinært høje Lønninger; vi tror, vi i saa Henseende maa rette os efter de økonomiske Love, som gælder paa det store Verdensmarked.

Nu sagde den højtærede Erhvervsminister, at det foreliggende Forslag er Resultatet af det Arbejde, som har fundet Sted i Kriseværnsudvalget. Jeg vil gerne i den Anledning gøre opmærksom paa, at det er ikke et Forslag, der direkte er udarbejdet af Kriseværnsudvalget, ej heller er det skrevet i Kriseværnsudvalget; man har drøftet de Tanker, der er nedlagt i Forslaget, men det er udarbejdet af Erhvervsministeriet og har kun været forelagt til Efterretning i Kriseværnsudvalget. Maa jeg i øvrigt sige om Kriseværnsudvalget, der er et privat Udvalg nedsat af Erhvervsministeren, at selv om jeg ikke kan tiltræde det foreliggende Forslag, saa tror jeg, at Nedsættelsen af dette Udvalg har haft sin Betydning i Henseende til at bringe Arbejdsgivere og Arbejdere sammen til Samtale om og maaske til endelig Forstaaelse af, hvordan Produktionsforholdene her i Landet skal lægges til Rette, hvis man skal kunne haabe paa at komme ud af det Uføre, vi er inde i. For saa vidt vil jeg indrømme, at det paagældende Udvalg hidtil har gjort sin Nytte og maaske ogsaa kan komme til at gøre det i Fremtiden.

Den højtærede Erhvervsminister nævnte som en af de Ting, der kunde være Tale om, en Omorganisation af Industrien. Jeg har ved Lejlighed gjort en Bemærkning om dette Forhold og har derom sagt den Ting, at hvis man ved Omorganisation vilde forstaa en Centralisation, saa tror jeg, man gaar den forkerte Vej. Det er jo ganske vist saadan, at der er visse industrielle Virksomheder her i Landet, som maa have en vis Størrelse, hvor Centralisationen ikke blot er nyttig, men nødvendig; men der er under Krigen sket det, at man har sammensluttet Virksomheder, der hver for sig var sunde og gode, til store Virksomheder, som nu er næsten ødelagte, og det mener jeg skulde aabne vore Øjne for, at for mange Industriers Vedkommende vil det sikkert være det rette ikke at gaa